

PADOMES LĒMUMS

(2009. gada 7. jūlijs)

par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Rumānijā

(2009/590/EK)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 104. panta 6. punktu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Līguma 104. pantu dalībvalstīm ir jāizvairās no pārmērīga valsts budžeta deficīta.
- (2) Stabilitātes un izaugsmes pakta pamatā ir mērķis nodrošināt stabilas valdības finanses kā līdzekli, lai stiprinātu nosacījumus cenu stabilitātei un spēcīgai ilgtspējīgai izaugsmei, kas veicina nodarbinātību.
- (3) Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra, ko paredz Līguma 104. pants, kuru sīkāk izskaidro Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu⁽¹⁾, kas ir Stabilitātes un izaugsmes pakta sastāvdaļa, paredz pieņemt lēmumu par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu. Līgumam pievienotajā Protokolā par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru ir izklāstīti citi noteikumi par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu. Padomes Regulā (EK) Nr. 3605/93⁽²⁾ ir paredzēti sīki izstrādāti noteikumi un definīcijas minētā protokola piemērošanai.
- (4) Ar Stabilitātes un izaugsmes pakta 2005. gada reformu tika meklētas iespējas uzlabot efektivitāti un ekonomisko pamatojumu, kā arī ilgstoši saglabāt valdības finanšu ilgtspējību. Tā mērķis bija nodrošināt jo īpaši to, lai ekonomiskais un budžeta stāvoklis būtu pilnībā ņemts vērā visos pārmērīga budžeta deficīta procedūras posmos. Tādējādi Stabilitātes un izaugsmes pakts kalpo par atbalstu valdības politikai, lai ātrāk atkal sasniegtu stabilu budžeta stāvokli, ņemot vērā situāciju ekonomikā.
- (5) Līguma 104. panta 5. punktā noteikts, ka Komisija adresē Padomei atzinumu, ja tā uzskata, ka dalībvalstī pastāv vai var rasties pārmērīgs budžeta deficīts. Ņemot vērā savu ziņojumu saskaņā ar Līguma 104. panta 3. punktu un

pamatojoties uz Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu saskaņā ar Līguma 104. panta 4. punktu, Komisija ir secinājusi, ka Rumānijā pastāv pārmērīgs budžeta deficīts. Tāpēc Komisija ir adresējusi Padomei šādu atzinumu par Rumāniju 2009. gada 13. maijā⁽³⁾.

- (6) Līguma 104. panta 6. punkts paredz, ka – pirms tā, pamatojoties uz vispārēju novērtējumu, pieņem lēmumu par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu – Padomei ir jāizskata jebkādi apsvērumi, ko var būt iesniegusi attiecīgā dalībvalsts. Rumānijas gadījumā šā vispārējā novērtējuma rezultātā ir izdarīti šajā lēmumā izklāstītie secinājumi.
- (7) Saskaņā ar Rumānijas iestāžu 2009. gada aprīļa paziņojumu par pārmērīgu budžeta deficītu, ko pēc tam apstiprināja Eurostat, vispārējās valdības deficīts Rumānijā 2008. gadā sasniedza 5,4 % no IKP, tādējādi pārsniedzot atsaucē vērtību – 3 % no IKP. Deficīts nav bijis tuvu atsaucē vērtībai 3 % no IKP, un nevar uzskatīt, ka atsaucē vērtība ir pārsniegta izņēmuma kārtā Līgumā un Stabilitātes un izaugsmes pakta paredzētajā nozīmē. Jo īpaši Līguma un Stabilitātes un izaugsmes pakta izpratnē deficīts nav ārkārtas apstākļu vai 2008. gada spēcīgās ekonomiskās lejupslīdes rezultāts. Lai gan izaugsme gada pēdējā ceturksnī ir palēninājusies, kopējais IKP pieaugums no 6 % 2007. gadā strauji sasniedza 7,1 % 2008. gadā un krietni pārsniedza potenciālās izaugsmes rādītāju. Turklāt nevar uzskatīt, ka atsaucē vērtība ir pārsniegta tikai uz laiku. Saskaņā ar Komisijas 2009. gada pavasara prognozi gaidāms, ka vispārējās valdības deficīts sasnies 5,1 % no IKP 2009. gadā un, ja politika netiks mainīta, 5,6 % 2010. gadā. Minētā prognoze balstās uz to, ka IKP pieaugums 2009. gadā būs – 4,0 % un 2010. gadā 0 %. Komisijas prognozē ir ņemti vērā pasākumi, kas šim gadam paredzēti 2009. gada budžetā, kurš apstiprināts 2009. gada februārī, un papildu pasākumi, ko valdība pieņēma 2009. gada aprīlī. Līgumā minētais deficīta kritērijs nav izpildīts.
- (8) Vispārējās valdības parāds saglabājas krietni zem atsaucē vērtības 60 % no IKP, un 2008. gadā tas bija 13,6 % no IKP. Tomēr saskaņā ar Komisijas 2009. gada pavasara prognozi lēsts, ka parāda attiecība pret IKP pieaugs, sasniedzot 18 ¼ % 2009. gadā un 22 ¾ % 2010. gadā.

⁽¹⁾ OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.

⁽²⁾ OV L 332, 31.12.1993., 7. lpp.

⁽³⁾ Visi ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru saistītie dokumenti par Rumāniju atrodami šādā tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode=_m2

(9) Saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumiem tika sniegti apsvērumi par sistēmiskām pensiju reformām, aicinot ieviest vairāku līmeņu sistēmu, kas ietver obligātu pilnībā finansētu pensiju līmeni. Lai gan minēto reformu īstenošana rada budžeta stāvokļa pārejošu pasliktināšanos, ilgtermiņā tas patiesi uzlabo valdības finanšu ilgtspējību. Pamatojoties uz Rumānijas iestāžu aplēsēm, šo reformu neto izmaksas 2008. gadā ir 0,2 % no IKP, 2009. gadā 0,3 %, 2010. gadā 0,4 % un 2011. gadā 0,4 %. Atbilstoši Stabilitātes un izaugsmes paktam var ņemt vērā minēto reformu lineāri regresīvas neto izmaksas pārejas periodā un tikai gadījumos, kad deficīts saglabājas tuvu atsaucēs vērtībai, bet Rumānijas gadījumā tas tā nav. Jebkurā gadījumā koriģētais valdības deficīts, iekļaujot tajā pensijas reformu izmaksas 2008. gadā, krietni pārsniegtu 3 % no IKP.

(10) Gatavojot Padomes lēmumu par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu atbilstīgi Līguma 104. panta 6. punktam, "būtiskos faktorus" saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1467/97 2. panta 4. punktu drīkst ņemt vērā tikai tad, ja vienlaikus ir pilnībā izpildīti divi nosacījumi, proti, budžeta deficīts joprojām saglabājas tuvu atsaucēs vērtībai un ka atsaucēs vērtība tiek pārsniegta tikai uz laiku. Rumānijas

gadījumā šie abi nosacījumi nav izpildīti. Tāpēc šā lēmuma pieņemšanas gaitā nav ņemti vērā būtiskie faktori,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

No vispārējā novērtējuma var secināt, ka Rumānijā pastāv pārmērīgs budžeta deficīts.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Rumānijai.

Briselē, 2009. gada 7. jūlijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
C. BILDT